

Papa Pavao VI.

"SALUBERRIMUM SACRAMENTUM"

APOSTOLSKO PISMO O EUHARISTIJSKOM KLANJANJU

(10. siječnja 1969.)

Spasonosni sakrament Euharistije, koji je zapravo središte Crkve, budući da se u njemu nalazi istinski, stvarno i bitno sam začetnik milosti, tako je obuzeo duhove vjernika da potaknuti ne dugim razmišljanjem, nego nekim pronicanjem same stvari razumiju da mu dugujemo kult klanjanja. Tim se obavljanjem poklonstvenog štovanja postiže da dođe do izražaja i da razvojnno raste krepost vjerovanja, po kojem duh vjernika priznaje svoga Stvoritelja koji posve nadilazi narav, i njegovo gospodstvo, te ponizno nastoji zauzeti mjesto koje njemu odgovara. Dapače, ovo klanjanje očituje se i tijelom, koje se prinosi kao "žrtva živa, sveta, Bogu ugodna"¹; "jer u svim činima poklonstvenog štovanja", kako kaže sv. Toma Akvinski, "ono što je izvanjsko odnosi se na ono što je unutrašnje kao na ono što je glavnije. Zato se vanjsko klanjanje obavlja radi unutrašnjega; da se, naime, preko znakova poniznosti koje tijelom izražavamo, pobudi naša ljubav na podložnost Bogu"².

Zato oni koji po svojoj dužnosti šire klanjanje Kristu Gospodinu prisutnome u Božanskom sakramentu, poput redovničke kongregacije, kojom ti, dragi sine, ravnaš i druga slična udruženja, na poseban način brane katoličku vjeru protiv onih koji svojim učenjem ili načinom života poriču Boga, ili, premda se čini da se za nju brinu, stvarno vjeru omalovažavaju i slabe.

Da bi se to jasnije uvidjelo, potrebno je upozoriti da se klanjanje ne smije odvajati od sveukupnoga onog sakramenta ili otajstva spasenja "koji je Krist... nada slave".³ Na Euharistiju, naime, ne valja gledati samo s gledišta realne prisutnosti, nego je treba promatrati "u svoj njezinoj širini, dakle u samom slavljenju mise, a ujedno i u štovanju svetih prilika, koje se čuvaju poslije mise da bi se protegnula milost "žrtve".⁴ Zato klanjaoci nastavljaju euharistijsko štovanje i izvan žrtve da bi primili obilatije plodove koji iz nje proizlaze i uzmgli uspješnije u njoj sudjelovati. A da bi ove nebeske snage obilnije napunile svagdašnji život, potrebno je vježbati se u krepostima; kad, naime, pobožno častimo Krista sakrivena u uzvišenom otajstvu, primamo porast teoloških kreposti, vjere, ufanja i ljubavi, koje dušu ispravno raspolože da može "doličnom pobožnošću svetkovati spomen Gospodinov i često primiti onaj kruh koji nam je Otac dao".⁵

1 Usp. *Rim* 12,1.

2 *Summa th.* II^a-II^{ae}, q. 84, a. 2.

3 *Kol* 1,27.

4 *Instrukcija o štovanju euharistijskog Otajstva*, 2-g AAS 59(1967)593.

5 *Isto* 50; AAS 59(1967)567.

Nadalje, ovo klanjanje, po kojem se, kako je rečeno, nastavlja milost euharistijske žrtve, obuhvaća spasičeljski cijelu zajednicu Crkve. Jer molitve koje se upravljaju njemu, koji je "Emanuel", izloženom na oltaru, uistinu su "katoličke", ukoliko se odnose na cijelu Crkvu i na cijeli svijet. To nas uči i povijest: godine 1592. naš prethodnik papa Klement VIII. zato je odobrio i poticao javne molitve uzvišenom sakramentu četrdeset sati naizmjenice po rimskim crkvama da se ljudskoj obitelji izmoli nebeska pomoć u vrlo teškim vremenima.⁶ Prema tome, takvim se klanjanjem ne udovoljava prije svega pobožnoj revnosti pojedinaca, nego se potiče duh "da gaji 'socijalnu' ljubav, po kojoj se više brinemo za opće dobro nego za svoje osobno, po kojoj prihvaćamo, kao svoju, stvar zajednice, župe, Crkve, i proširujemo ljubav na cijeli svijet jer znamo da svuda ima Kristovih udova".⁷

Neka, dakle, znaju instituti i udruženja kojima je posebnom ustanovom, koju je Crkva odobrila, povjerena služba poklonstvenog štovanja sakramenta Euharistije, da obavljaju odličnu službu, i to u ime Crkve. Život redovnika, koji pobožno, vjerno i postojano odgovaraju tome zvanju, ne manje nego život onih koji se posvećuju samo kontemplaciji ili onih koji se bave apostolskom djelatnošću, pokazuje se "kao znak koji može i mora uspješno privući udove Crkve... Svim ljudima također pokazuje izvanrednu veličinu snage Krista koji vlada i beskrajnu moć Duha Svetoga".⁸

Nema razloga da u naše vrijeme budu malodušni redovnici koji vrše ovu izvrsnu službu bogoštovlja, kao da se radi o nekoj "zastarjeloj pobožnosti", kako neki tvrde, ili kao da gube vrijeme dok su preči drugi poslovi. Neka, naime, budu uvjereni da Crkva, kao nekada, tako i sada, treba onih koji će se Božanskom sakramentu "klanjati u duhu i istini"⁹; pa neka svom marljivošću, kako se dolikuje, nastoje da se točno izvršuju pravila i odredbe koje smo o ovoj stvari dali bilo u enciklici *Mysterium Fidei*, bilo u instrukciji *De cultu Mysterii Eucharistici*.

Stoga se nadamo da će se na skorom sastanku u Rimu onih koji se posebno zalažu za štovanje euharistijskog Otajstva kao u novom svjetlu ispravno ocijeniti časna služba klanjanja, da će biti prihvaćene prikladne odluke, probuđene duhovne snage nadasve korisne životu Crkve...

Dano u Rimu kod sv. Petra, 10. siječnja 1969., šeste godine Našega pontifikata.

Pavao VI.

O. Rolandu Huot, vrhovnom poglavaru Svećenika Presv. Sakramenta

6 Usp. *Bull. Rom.* V. 1.; Romae 1751, str. 412.

7 Enciklika *Mysterium fidei*, u AAS 57(1965)772.

8 *LG*, 44 u AAS 57(1965)50. 51.

9 Usp. *Iv* 4,23.